

Τοίξε το τουρκικό οικοδόμημα

Το όραμα του νέο-

οθωμανισμού βασίστηκε στο δόγμα του Στρατηγικού Βάθους του Νταβούτογλου και στα «μηδενικά προβλήματα με τους γείτονες»

Κλείνει δεκαετία η διατύπωση του οράματος **Ερντογάν-Νταβούτογλου** περί δημιουργίας της Τουρκίας όχι απλώς μιας ισχυρής περιφερειακής δύναμης, αλλά και παγκόσμιας. Άπλωσε μάλιστα τα πτερά της μέχρι τους Ουιγούρους, την τουρκογενή ομάδα από την οποία προήλθαν (και που βρίσκεται στην επαρχία Ξινγιάνκ της Κίνας), εκμεταλλευόμενοι την δυσαρέσκειά τους από την κεντρική κινεζική κυβέρνηση.

Το όραμα του νέο-οθωμανισμού βασίστηκε στο δόγμα του **Στρατηγικού Βάθους του Νταβούτογλου** και στα «μηδενικά προβλήματα με τους γείτονες». Ίσως έγινε πιστευτό πως η γεωστρατηγική θέση της την τοποθετεί στο απυρόβλητο και πως της δίνει το δικαίωμα καθορισμού πολιτικής σύγκρουσης ακόμη και με τους ισχυρούς της γης. Η αλήθεια είναι, πως οι ισχυροί όχι μόνον έκαναν «τα στραβά μάτια» στις τουρκικές παρασπονδίες, αλλά και πολλές φορές την «ξελάσπωσαν».

Φαίνεται όμως, πως ήρθε η ώρα των αποτελεσμάτων της έπαρσης. Αν ο κ. Νταβούτογλου εκτός από μυθιστορήματα είχε γνώση και της ελληνικής γραμματείας, θα ελάμβανε σοβαρά υπόψη την «ύβρη», την κατάσταση δηλαδή στην οποία θα βρεθεί όποιος «απλώνει τα πόδια του έξω από το πάπλωμα». Και το δίδυμο Ερντογάν-Νταβούτογλου, που καταλήφθηκε από την έπαρση, επιχείρησε να υλοποιήσει ταυτόχρονα πολλούς σχεδιασμούς.

Να εκμεταλλευτεί κατ' αρχήν η Τουρκία τους ιστορικούς, πολιτιστικούς και θρησκευτικούς δεσμούς με τις γειτονικές χώρες, εμφανιζόμενη ως η ηγέτιδα δύναμη του ισλαμικού κόσμου. Παράλληλα, ζητούσε την ένταξη στην Ε.Ε., θέτοντας όρους που στην πραγματικότητα δεν θα ήταν η Τουρκία που θα αποτελούσε μέρος της Ευρώπης, αλλά η Ευρώπη μέρος της Τουρκίας.

Και παρ' όλο που ενίσχυε τους δεσμούς της με κράτη και οργανώσεις που βρίσκονται στο στόχαστρο της διεθνούς κοινότητας, ταυτόχρονα απολαμβάνει την ασφάλεια που παρέχει το ΝΑΤΟ, αφού πλην των άλλων πλεονεκτημάτων της θέσης της, αποτελεί και ανάχωμα στην κάθοδο της Ρωσίας στην Ανατ. Μεσόγειο και Μέση Ανατολή.

Όλα αυτά όμως δεν συνδέονται μεταξύ τους, και δεν υπάρχει περίπτωση να υλοποιηθούν χωρίς να βλάψουν άλλων τα συμφέροντα. Οι οποίοι φυσικά και θα αντιδράσουν.

Ως προς τον στόχο «μηδενικά προβλήματα», η επίτευξή του οδήγησε σε «μόνον προβλήματα», για λόγους που πολλές φορές αναπτύξαμε σ' αυτήν την στήλη. Αυτό δεν οφείλεται μόνον στις αντιδράσεις των ισχυρών -και ιδίως του Ισραήλ- αλλά και στη δημιουργία εσωτερικών προβλημάτων, και μάλιστα δυσεπίλυτων. Ο κ. Ερντογάν υποστηρίζει πως οφείλονται σε ξένες παρεμβάσεις. Είναι πολύ πιθανόν, από την στιγμή που έπαψε να είναι «συνεννοήσιμος».

Η σύγκρουσή του βέβαια με τον στρατό, αποτελεί δική του πρωτοβουλία, με τους ξένους να θέλουν μάλλον το αντίθετο. Από την στιγμή που έγινε αντιληπτό πως πρέπει να ξεχάσει την ένταξη στην Ευρώπη, επιχείρησε την αντικατάσταση του κεμαλικού κράτους με ισλαμικό. Και ο μόνος δρόμος για να επιτευχθεί αυτό ήταν η αποδυνάμωση του στρατεύματος.

Αν αυτό το επέτυχε πλήρως ή όχι, θα φανεί σύντομα. Ο καταδικασθείς στρατάρχης **Μπασμπούγ** ζήτησε από τον στρατό να πάρει θέση: «Ο Διοικητής που σήμερα κατέχει την θέση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου, βάσει των υποχρεώσεων που πηγάζουν από την θεσμική του ευθύνη, για πόσο καιρό θα επακολουθεί να σιωπά, μπροστά σ' αυτή την απαράδεκτη απόφαση;», είναι ερώτημα μεν που

απευθύνει στον ισλαμιστή αντικαταστάτη του, αλλά συγχρόνως ακούγεται και ως προτροπή προς τους κεμαλιστές αξιωματούχους (όσοι απέμειναν, μετά τις καταδίκες της Εργκένεκον, τις αποστρατείες από την εξάρθρωση των δικτύων κατασκοπείας, τις ομαδικές παραιτήσεις πιλότων αλλά και επαγγελματιών στρατιωτών, συν τις αφόρητες πιέσεις για παραιτήσεις των εναπομεινάντων κεμαλικών).

Έρχονται όμως και άσχημα μαντάτα στην οικονομία. Στο 8,8% σε ετήσια βάση, προσέγγισε ο δείκτης τιμών καταναλωτή στην Τουρκία τον Ιούλιο, δικαιώνοντας τις πρόσφατες κινήσεις της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία αύξησε τα επιτόκια και προέβη σε αθρόες πωλήσεις ξένου συναλλάγματος μέσω δημοπρασιών. Ενώ ο ετήσιος ρυθμός αύξησης έκλεισε το 2012 στο 2,2%, κατά την στιγμή που ο στόχος της κυβέρνησης ήταν αύξηση 4%. Να σημειώσουμε και ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα βρίσκεται στα 10.504 δολάρια, ενώ το 2008 ήταν 10.450 δολάρια, δηλαδή παρέμεινε σταθερό σε χαμηλά επίπεδα!

Κι έρχεται προχθές ο Τούρκος οικονομολόγος της Goldman Sachs, κ. Ahmet Akarli, ο οποίος υποστηρίζει πως στην Τουρκία «η οικονομική κρίση είναι προ των πυλών», αφού η Τουρκία σήμερα διαθέτει υψηλό έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών το οποίο, προκειμένου να το καλύψει, στηρίζεται στην εισροή ξένων κεφαλαίων κάτι που την καθιστά εξαιρετικά ευάλωτη στην πιθανότητα τα κεφάλαια αυτά να εγκαταλείψουν τη χώρα.

Μπορεί να αποτελεί σωστή εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης της γείτονος, αλλά μάλλον και ως προειδοποίηση μοιάζει. Καθίστε ήσυχα, επειδή «τα κεφάλαια αυτά θα εγκαταλείψουν την χώρα». Το πρόβλημα με την Τουρκία είναι, ότι δεν θα λάβει υπόψη την προειδοποίηση. Η «ύβρη» δεν είναι προϊόν της λογικής, αλλά συναισθήματος και ιδεοληψιών. Και αυτά είναι που καθορίζουν την πολιτική Ερντογάν, που τον οδηγούν σε αποτυχίες.

Ο Μακεδών

Πηγή: voria.gr